

[Skytte.]

for stor produktion og eksport, og at jordfordelingen fremdeles må blive forbilledlig for andre lande. Hvis en sådan lovgivning gennemføres, vil det styrke landbrugets produktionsmæssige stilling til gavn både for land og by og for samfundet som helhed.

Lad mig endelig nævne, at der er ét punkt, hvor man kunne hjælpe det samlede landbrug, uden at det ville skade byerhvervene, og uden nogens berettigede interesser blev gået for nær: man kunne ophæve de skattefordele, bylandmændene har i dag, når de køber et landbrug og har lov til at fradrage deres underskud i deres indtægt fra andet erhverv. Den skat, de derved sparer, skal betales af andre borgere, som normalt har dårligere råd til det. Jeg har intet ønske om at forbyde en bymand at købe jord, men jeg er modstander af, at en bymand, der køber jord, kan tjene skattemæssigt på det. Når det er tilfældet, køber han ejendommen ud fra andre forudsætninger end jordens afkastningsevne. Derved bliver konkurrencen om køb af ejendommen mellem en mand fra et andet erhverv og en ung landmand, der skal leve af sit landbrug, ikke lige. Det er ganske urimeligt at behandle bymanden bedre end den unge landmand, der har dygtiggjort sig for at kunne få sit eget brug; det er også med til at drive jordpriserne i vejret — i øvrigt en af de væsentligste årsager dertil — til skade for dem, der skal leve af jordbrug, og det befordrer i høj grad kravene om øget landbrugsstøtte. Dette er hverken i landbrugets eller i bybefolkningens interesse. Det er et spørgsmål, der er gjort for lidt ved, og som jeg har følelsen af at næsten alle viger uden om, jfr. den behandling, der indtil nu er blevet det radikale venstres forslag herom til del både fra den ene og fra den anden side.

Må jeg så, inden jeg går over til at omtale de andre lovforslag, bare sig et par ord om administrationen. Jeg er tilhænger af, at administrationen bliver så praktisk og enkel som muligt, og at lovgivningens regler derfor

bør være så klare og koncise som muligt. Jeg vil meget gerne være med til at overveje et spørgsmål, der har været nævnt her, og som også har været behandlet i landboskommissionen: oprettelse af lokale jordbrugsnævne. Jeg betragter det som en fordel med en praktisk administration i så nær kontakt med forholdene i praksis som muligt, men jeg vil gerne tilføje, at den nuværende administration er bygget op ud fra de samme forudsætninger med lokale husmandsbrugskommissioner bistået af lokale landbrugskyndige, ganske vist politisk valgte, som hr. Niels Eriksen sagde, men det, at de er valgt politisk, behøver jo ikke at betyde mangel på landbrugskyndighed, så i og for sig vil oprettelse af jordbrugsnævne betyde en udbygning af det nuværende system, og det er jeg i høj grad parat til at overveje.

Af de andre lovforslag er der først og fremmest grund til at omtale ændringen i statshusmandsloven med muligheden for at afløse jordrenteforpligtelsen. Jordrenteprikkippet gennemførtes i 1919-loven samtidig med, at lensafløsningsloven og loven om præstegårdenes udstykning blev til. I kraft af disse love er der oprettet titusinder af nye hjem ud over landet. De udgør i dag en fortrinlig del af det danske landbrug, og de allerfleste af dem har i den forløbne tid haft en rimelig indtjening. De har svaret enhver sit og ikke ligget nogen til byrde. De har klaret sig lige så godt som andre landbrugere, og den hetz, man har forsøgt at rejse mod udstykningen, savner enhver saglig begrundelse.

Hvad her er sagt om statshusmændene i almindelighed, gælder for jordrentebrugerne i særdeleshed. Det er derfor ikke uden vemod — for ikke at sige det stærkere — at de, der har medvirket til at fremme jordrenteprikkippet inden for landbruget, nu ser det forsvinde. Det er nok en følge af udviklingen og af en udvikling, der ikke er forløbet, som man håbede og troede i 1919. Jordrenteprikkippets skæbne i dag er vel først og fremmest betinget af, at det